

Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων
Πρεσβεία της Ελλάδος στη Μαδρίτη

**Δελτίο Οικονομικών και Επιχειρηματικών
Εξελίξεων στην Ισπανία**

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2024

Επιμέλεια-σύνταξη:

Παντελής Γκάσιος
Χριστίνα Οικονόμου
Αριάδνη Κορμαλή

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη, <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Πληθωρισμός Δεκεμβρίου 2024 στην Ισπανία

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία που δημοσίευσε στις 30/12 το Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής (INE), ο εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή στην Ισπανία έκλεισε το τ.ε. με διακύμανση 2,8% τον Δεκέμβριο, τέσσερα δέκατα της ποσοστιαίας μονάδας περισσότερο από τα στοιχεία του Νοεμβρίου του ίδιου έτους, κυρίως λόγω της αύξησης των τιμών των καυσίμων. Παρά την αύξηση, η διακύμανση είναι πολύ χαμηλότερη από τον μέσο όρο που καταγράφηκε κατά τη διάρκεια του περασμένου έτους, ήτοι 3,6%, και σημαντικά χαμηλότερη από το 3,4% που σημείωσε τον Ιανουάριο τ.ε. καθώς και από το μέγιστο ετήσιο ανώτατο όριο του 3,6% του καταγράφηκε τον Μάιο τ.ε.

Ο δομικός πληθωρισμός, ο οποίος δεν περιλαμβάνει τα πιο ευμετάβλητα στοιχεία, όπως η ενέργεια και τα φρέσκα τρόφιμα, διαμορφώθηκε στο 2,6%, δύο δέκατα της ποσοστιαίας μονάδας περισσότερο από τον προηγούμενο μήνα, αλλά χαμηλότερα από το 3,8% που είχε καταγράψει στο τέλος του 2023. Εκπρόσωποι ισπανικού Υπουργείου Οικονομίας τονίζουν ότι καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ο πληθωρισμός μειώνεται συνεχώς, επισημαίνοντας ότι η μείωση αυτή υπογραμμίζει την αποτελεσματικότητα των μέτρων οικονομικής πολιτικής που έχουν τεθεί σε εφαρμογή, τα οποία καθιστούν δυνατό τον συνδυασμό της υψηλότερης ανάπτυξης μεταξύ των κύριων οικονομιών της ζώνης του ευρώ και της συνεχιζόμενης μείωσης του

πληθωρισμού. Την ίδια στιγμή οικονομικοί αναλυτές επισημαίνουν ότι υφίστανται υποκείμενες τάσεις που περιπλέκουν το έργο της σύγκλισης προς το 2%, όπως η υποτίμηση του ευρώ έναντι του δολαρίου, που σημαίνει αύξηση του κόστους εισαγωγών, καθώς και κάποια ανθεκτικότητα στις τιμές των υπηρεσιών, οι οποίες συνέχισαν να αυξάνονται πολύ πάνω από τα μη ενεργειακά βιομηχανικά αγαθά. Σε ό,τι αφορά δε προβλέψεις για το νέο έτος, το ΔΝΤ αναμένει ότι στην Ισπανία ο μέσος πληθωρισμός το 2025 θα μειωθεί στο 1,9%, ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά ότι θα ανέλθει στο 2,2% και η Τράπεζα της Ισπανίας στο 2,1%.

Χρηματιστήριο

Ο χρηματιστηριακός δείκτης IBEX35 έκλεισε τον Δεκέμβριο στις 11.595,00 μονάδες, καταγράφοντας μηνιαία πτώση της τάξεως του 0,39% έναντι των 11.641,30 μονάδων στο τέλος Νοεμβρίου. Σε ετήσια βάση, ο δείκτης IBEX35 εμφανίζεται αυξημένος κατά 14,9%, ενώ σε τριμηνιαία βάση έχει καταγράψει άνοδο της τάξεως του 2,4%.

Τουριστικές ροές στην Ισπανία - Οκτώβριος 2024

Σύμφωνα με πλέον πρόσφατα στοιχεία του ισπανικού Εθνικού Ινστιτούτου Στατιστικής (INE), 9 εκατ. τουρίστες από το εξωτερικό επισκέφθηκαν την Ισπανία τον μήνα Οκτώβριο τ.ε., κατά 9,5% περισσότεροι από τον Οκτώβριο 2023. Ο συνολικός αριθμός

τουριστών που επισκέφθηκαν την Ισπανία το δεκάμηνο 2024 ανήλθε σε 82,87 εκατ. άτομα (+10,8%). Επιπλέον, σύμφωνα με τα στοιχεία, οι ξένοι επισκέπτες δαπάνησαν συνολικά 11,9 δισ. ευρώ τον Οκτώβριο στην Ισπανία, ποσό που αντιπροσωπεύει αύξηση των τουριστικών εσόδων της τάξεως του 15,5% σε σύγκριση με τον περσινό Οκτώβριο. Σε βάση δεκαμήνου 2024, τα τουριστικά έσοδα αυξήθηκαν κατά 16,8%, φθάνοντας τα 110,98 δισ. ευρώ. Περαιτέρω, υπολογίζεται ότι κάθε επισκέπτης δαπάνησε κατά μέσο όρο 1.339 ευρώ, κατά 4,8% περισσότερο από πέρυσι, με τη μέση διάρκεια παραμονής να υπολογίζεται σε 7,1 ημέρες.

Ισπανός Υπουργός Βιομηχανίας και Τουρισμού, κ. Jordi Hereu, σε δηλώσεις του επεσήμανε ότι καταγράφονται πολύ θετικά αποτελέσματα σε όλες τα Αυτόνομες Κοινότητες, γεγονός που καταδεικνύει την αποτελεσματικότητα των πολιτικών αποκέντρωσης του τουρισμού που εφαρμόζει το Υπουργείο.

Όπως αναφέρουν εδώ οικονομικά μέσα, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της ισπανικής Κυβέρνησης, εφ' όσον η τάση ικανοποιητικών επιδόσεων του τουριστικού κλάδου συνεχιστεί το τελευταίο δίμηνο του έτους, αναμένεται να επιτευχθούν νέα ιστορικά υψηλά επίπεδα τόσο ξένων επισκεπτών (στα 95 εκατ.) όσο και τουριστικών εσόδων (στα 128 δισ. ευρώ).

Το Ηνωμένο Βασίλειο βρίσκεται στην κορυφή της λίστας των χωρών προέλευσης ξένων τουριστών που επισκέφθηκαν την Ισπανία

τον Οκτώβριο τ.ε., με 1,79 εκατ. αφίξεις και αύξηση 4,8% σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του 2023. Ακολουθεί η Γερμανία με 1,31 εκατ. αφίξεις (αύξηση 14% σε σχέση με τον Σεπτέμβριο 2023) και στην τρίτη θέση η Γαλλία με 1,16 εκατ. αφίξεις (κατά 16,7% περισσότερες από ό,τι πριν από ένα χρόνο). Όσον αφορά το επίπεδο των δαπανών, οι τουρίστες από το Ηνωμένο Βασίλειο δαπάνησαν 2,13 δισ. ευρώ τον Οκτώβριο (ετήσια αύξηση 10,4%). Η δεύτερη χώρα σε δαπάνες ήταν η Γερμανία, οι τουρίστες της οποίας δαπάνησαν 1,67 δισ. ευρώ (αύξηση 23,5% σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2023), ενώ στην τρίτη θέση βρέθηκε η Γαλλία με δαπάνες 920,76 εκατ. ευρώ και μηνιαία αύξηση σε ετήσια βάση της τάξεως του 16,3%. Συνολικά κατά το πρώτο δεκάμηνο του 2024, το Ηνωμένο Βασίλειο ήταν η χώρα με τις υψηλότερες σωρευτικές τουριστικές δαπάνες στην Ισπανία (20,34 δισ. ευρώ, 18,3% επί του συνόλου), ενώ ακολουθούν η Γερμανία (13,62 δισ. ευρώ, 12,3% του συνόλου) και η Γαλλία (9,82 δισ. ευρώ, 8,8% του συνόλου). Η Ανδαλουσία ήταν η Αυτόνομη Κοινότητα με την υψηλότερη ετήσια αύξηση σε αφίξεις τουριστών τον Οκτώβριο (+10,6%), ακολουθούμενη από την Βαλένθια (+9,8%), την Καταλονία (+9,4%) και τις Βαλεαρίδες (+8,3%). Τους πρώτους δέκα μήνες του 2024, οι Αυτόνομες Κοινότητες που δέχθηκαν τους περισσότερους τουρίστες ήταν η Καταλονία (17,61 εκατ. αφίξεις και αύξηση 9,9% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο το 2023), οι Βαλεαρίδες Νήσοι (14,91 εκατ. αφίξεις και

αύξηση 6,2%), οι Κανάριες Νήσοι (12,33 εκατ. αφίξεις και αύξηση 9,7%) και η Ανδαλουσία (12,14 εκατ. αφίξεις και αύξηση 11,9%).

Οι Αυτόνομες Κοινότητες προορισμού με το μεγαλύτερο βάρος στις τουριστικές δαπάνες τον Οκτώβριο τ.ε. ήταν οι Βαλεαρίδες Νήσοι (με αύξηση 22,1% σε 2,13 δισ. ευρώ), η Καταλονία (αύξηση 9,7% σε 2,09 δισ. ευρώ), οι Κανάριες Νήσοι (με αύξηση 7,7% σε 1,89 δισ. ευρώ), η Ανδαλουσία (με αύξηση 23,2% σε 1,85 δισ. ευρώ) και η Μαδρίτη (αύξηση 14,6% σε 1,65 δισ. ευρώ). Τους πρώτους δέκα μήνες του 2024, οι Αυτόνομες Κοινότητες με τις υψηλότερες σωρευτικά τουριστικές δαπάνες ήταν η Καταλονία (21,06 δισ. ευρώ, 19% του συνόλου), οι Βαλεαρίδες Νήσοι (19,5 δισ. ευρώ, 17,6% του συνόλου), οι Κανάριες Νήσοι (18,44 δισ. ευρώ, 16,6% του συνόλου) και η Ανδαλουσία (16,33 δισ. ευρώ, 14,7% του συνόλου).

Στοιχεία ανεργίας για το Νοέμβριο 2024 στην Ισπανία

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιεύτηκαν από το Ισπανικό Υπουργείο Κοινωνικής Ασφάλισης (3/12 τ.ε.), η Ισπανία απώλεσε τον Νοέμβριο τ.ε. 30.050 θέσεις εργασίας, με τον αριθμό των ασφαλισμένων να ανέρχεται στα 21.302.463 άτομα, καταγράφοντας την μεγαλύτερη πτώση μήνα Νοεμβρίου από το έτος 2019. Η μείωση της απασχόλησης επικεντρώνεται κυρίως στον τομέα της εστίασης, όπου καταγράφηκαν σχεδόν 120.000 απολεσθείσες θέσεις σε σχέση με τον

Οκτώβριο, λόγω της λήξεως της θερινής περιόδου.

Τα στοιχεία είναι πιο αισιόδοξα σε ό,τι αφορά την καταγεγραμμένη ανεργία, με βάση τα στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας, καταγράφηκε το Νοέμβριο μείωση της τάξεως των 16.036 ατόμων, με τον συνολικό αριθμό των ανέργων να ανέρχεται σε 2.586.018 άτομα, που αποτελεί το χαμηλότερο επίπεδο Νοεμβρίου από το έτος 2007. Με βάση αυτά τα στοιχεία, η Ισπανία κατέγραψε το Νοέμβριο τ.ε. 148.813 λιγότερους ανέργους από ό,τι πριν από 12 μήνες, πτώση ελαφρώς μεγαλύτερη από αυτή που είχε σημειωθεί μεταξύ Νοεμβρίων 2022 και 2023 (-146.549 άτομα). Ανά φύλο, η ανεργία των γυναικών μειώθηκε περισσότερο το Νοέμβριο (10.811 γυναίκες, -0,69%) από την ανεργία των ανδρών (5.225 άνδρες, -0,51%).

Παρά την απώλεια θέσεων εργασίας, παρατηρήθηκε ωστόσο ο αριθμός απασχολούμενων που καταγράφηκε ήταν ο υψηλότερος που έχει καταγραφεί ποτέ για μήνα Νοέμβριο, αντιπροσωπεύοντας αύξηση 496.389 εργαζομένων σε ετήσια βάση. Ο συνολικός αριθμός συμβάσεων που καταγράφηκε για Νοέμβριο τ.ε. μειώθηκε σε σχέση με του Οκτωβρίου αγγίζοντας τις 1.301.482, από τις οποίες οι 544.519 ήταν αορίστου χρόνου (ήτοι το 41,84% του συνόλου). Σημειώνεται ότι το Νοέμβριο του 2023, σε σύγκριση με τον Οκτώβριο του ίδιου έτους, η απασχόληση είχε μειωθεί κατά 11.583 άτομα, ενώ το 2022 η αντίστοιχη μείωση ήταν μόλις 156 άτομα.

Ειδικότερα ο τομέας της εστίασης απώλεσε 118.721 εργαζομένους τον Νοέμβριο τ.ε. σε σχέση με τον Οκτώβριο, μια πτώση της τάξεως του 7,61%. Ο δεύτερος τομέας που υπέστη τη μεγαλύτερη πτώση ήταν οι καλλιτεχνικές δραστηριότητες, με 1.828 λιγότερες θέσεις εργασίας. Η μείωση θέσεων εργασίας στον κλάδο εστίασης αντισταθμίζεται από την αύξηση στον τομέα της εκπαίδευσης (27.430 νέες θέσεις εργασίας), όπου πολλοί εργοδότες προβαίνουν σε απολύσεις κατά την θερινή περίοδο. Τέλος, σημαντική αύξηση σημειώθηκε στους απασχολούμενους στον κλάδο του εμπορίου, με την δημιουργία 23.297 νέων θέσεων.

Σε ετήσια βάση, όπου δεν προσμετράται η επίδραση των μηνιαίων μεταβολών σε θέσεις εργασίας με εποχικό χαρακτήρα, οι τομείς που παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη αύξηση είναι οι υγειονομικές και κοινωνικές υπηρεσίες (65.788 νέοι απασχολούμενοι, αύξηση 3,56%), η εστίαση (60.111 νέοι απασχολούμενοι, αύξηση 4,35%), η εκπαίδευση (59.318 νέοι απασχολούμενοι, αύξηση 4,87%), το εμπόριο (52.412 νέοι απασχολούμενοι, αύξηση 2,03%) και οι τομείς μεταφορών και αποθήκευσης (41.502 νέοι απασχολούμενοι, αύξηση 4,95%). Ο τομέας τις περισσότερες απολεσθείσες θέσεις εργασίας τον τελευταίο χρόνο ήταν η απασχόληση σε οικιακές εργασίες, με 16.197 λιγότερες εργαζόμενες στο ειδικό καθεστώς απασχόλησης του νοικοκυριού (πτώση 4,35%).

Επιπροσθέτως, σημειώνεται ότι ένας επιπλέον αξιόπιστος δείκτης για την αποτύπωση της αγοράς εργασίας είναι ο αριθμός των αυτοαπασχολούμενων. Ειδικότερα, τον Νοέμβριο τ.ε. καταγράφηκαν 3.385.663 αυτοαπασχολούμενοι στην Ισπανία, ουσιαστικά 746 περισσότεροι από τον Οκτώβριο τ.ε. και 41.961 περισσότεροι από το Νοέμβριο του προηγούμενου έτους.

Επισημαίνεται ότι η μείωση της απασχόλησης καταγράφηκε το Νοέμβριο σε αρκετές Αυτόνομες Κοινότητες της χώρας, με την Κοινότητα των Βαλεαρίδων Νήσων να σημειώνει την μεγαλύτερη αύξηση, με απώλεια 93.535 θέσεων εργασίας (15,5%) και να έπεται η Κοινότητα της Καστίλλης και Λεόν με ηπιότερη απώλεια θέσεων (6.727 θέσεις - 0,68%). Αντίθετα, όσον αφορά τη δημιουργία θέσεων εργασίας, οι περιοχές με την μεγαλύτερη αριθμητική αύξηση νέων ασφαλισμένων ήταν η Κοινότητα της Μαδρίτης (29.895 νέοι εργαζόμενοι), η Κοινότητα της Ανδαλουσίας (22.412 νέοι εργαζόμενοι) και η Κοινότητα της Βαλένθια (12.618 νέοι εργαζόμενοι).

Αύξηση εναρμονισμένου δείκτη παραγωγικότητας της εργασίας 0,4% στην Ισπανία τη δεκαετία 2013-2022

Σύμφωνα με τα στοιχεία έκθεσης που δημοσίευσε στις 4/12 τ.ε. το Γενικό Συμβούλιο Οικονομολόγων της Ισπανίας (CGE), ο εναρμονισμένος δείκτης παραγωγικότητας στη χώρα αυξήθηκε οριακά, κατά 0,4% ετησίως κατά τη δεκαετία 2013-2022,

χαμηλότερα από την άνοδο του εν λόγω δείκτη στον μέσο όρο της Ε.Ε., που ανήλθε σε 0,8% κατά την εν λόγω δεκαετία. Η αύξηση αυτή κατατάσσει την Ισπανία στην πέμπτη θέση μεταξύ των 27 κρατών μελών της Ε.Ε. Επιπλέον, με βάση τα προαναφερθέντα στοιχεία, σύμφωνα με συγκριτικό δείκτη με τιμή 100 που αντιπροσωπεύει τον μέσο όρο της Ε.Ε., μόνον η Χώρα των Βάσκων (106,2 μονάδες), η Ναβάρρα (100,6 μονάδες) και η Μαδρίτη (100 μονάδες) υπερβαίνουν ή φθάνουν το επίπεδο παραγωγικότητας της Ε.Ε. Οι υπόλοιπες Αυτόνομες Κοινότητες της Ισπανίας κατατάσσονται χαμηλότερα, με την Καταλονία να βρίσκεται στις 92,8 μονάδες και την Εστρεμαδούρα στις 74,2 σύμφωνα με την Ανάλυση της παραγωγικότητας της εργασίας που δημοσιεύτηκε από το ως άνω Γενικό Συμβούλιο Οικονομολόγων (CGE). Για τον λόγο αυτό, η καταγεγραμμένη εξέλιξη δείχνει ότι ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα της ισπανικής οικονομίας τις τελευταίες δεκαετίες «είναι η αδυναμία ουσιαστικής και συνεχούς βελτίωσης της παραγωγικής της αποτελεσματικότητας, πέρα από τις συγκεκριμένες αυξήσεις που παρατηρούνται σε φάσεις κρίσης λόγω της έντονης πτώσης απασχόλησης», τονίζεται στην έκθεση. Η εργασία που πραγματοποιήθηκε από τους εμπειρογνώμονες οικονομολόγους αναλύει την παραγωγικότητα μεταξύ 2013 και 2022, των 242 Περιφερειών που αποτελούν την Ε.Ε. και πιστοποιεί ότι οι εδαφικές μονάδες με τις υψηλότερες επιδόσεις βρίσκονται στην

Ιρλανδία, το Βέλγιο, τη Γερμανία, τη Δανία, τη Γαλλία, την Ολλανδία, τη Σουηδία και Λουξεμβούργο. Από την άλλη πλευρά, εκείνοι με τις χειρότερες επιδόσεις βρίσκονται στη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Πολωνία.

Μεταξύ των ευρωπαϊκών Περιφερειών, η Χώρα των Βάσκων καταλαμβάνει την 120η θέση, ενώ η Ναβάρρα και η Μαδρίτη κατατάσσονται στην 129η και την 131η αντίστοιχα. Στο άλλο άκρο, η Μελίγια, καθώς και οι Αυτόνομες Κοινότητες της Μούρθια και της Εστρεμαδούρα βρίσκονται στις θέσεις 158, 161 και 162, αντίστοιχα. Όλες δε οι ισπανικές Κοινότητες βρίσκονται στο κάτω μισό του πίνακα και κινούνται μεταξύ του τρίτου και του τέταρτου πεμπτημόριου.

Σύμφωνα με τους συντάκτες της έκθεσης, οι διαφορές παραγωγικότητας μεταξύ διαφορετικών περιφερειών εξηγούνται ουσιαστικά από παράγοντες όπως η παραγωγική και επαγγελματική διάρθρωση των τοπικών κοινωνιών, η τεχνολογική «προσπάθεια», η ποιότητα της απασχόλησης, το μέγεθος των εταιρειών και το ανθρώπινο κεφάλαιο. Οι οικονομολόγοι-αναλυτές, καταγράφουν ότι οι κλάδοι ακινήτων, χρηματοοικονομικών και ασφαλιστικών υπηρεσιών είναι οι πλέον παραγωγικοί, ενώ αντιθέτως, στους κλάδους καλλιτεχνικών, ψυχαγωγικών και ψυχαγωγικών υπηρεσιών, επισκευών ειδών οικιακής χρήσης και γεωργίας, κτηνοτροφίας, δασοκομίας και αλιείας καταγράφονται μακράν οι χαμηλότερες τιμές. Επίσης παρατηρήθηκαν υψηλότερα επίπεδα

παραγωγικότητας σε περιοχές με μεγαλύτερη παρουσία εταιρειών με περισσότερους από 250 εργαζόμενους, καθώς και όσες παρουσιάζουν υψηλότερα επίπεδα προσόντων και εκπαίδευσης των εργαζομένων τους.

Μεγάλη αύξηση τιμών ακινήτων κατά 8,1% στην Ισπανία το τρίτο τρίμηνο 2024

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε στις 5/12 το Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής (INE), οι τιμές των ακινήτων κατοικίας στην Ισπανία αυξήθηκαν κατά 8,1% κατά το τρίτο τρίμηνο τ.ε. σε σχέση με την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη αύξηση κατά την διάρκεια των δυόμισι τελευταίων ετών, καταγράφοντας ταυτόχρονα αύξηση τριών δεκάτων της ποσοστιαίας μονάδας σε σχέση με το δεύτερο τρίμηνο του 2024. Οι τιμές σε ακίνητα δεύτερης κατοικίας καταγράφουν αύξηση 7,9% σε ετήσια βάση, ενώ οι τιμές των νεόδμητων κατοικιών σημείωσαν αύξηση κατά 9,8% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, με ταυτόχρονη όμως μείωση (σχεδόν 1,5% της ποσοστιαίας μονάδας) σε σχέση με το δεύτερο τρίμηνο τ.ε. Σημειώνεται δε ότι μεταξύ του διαστήματος Απριλίου - Ιουνίου τ.ε., οι τιμές διαμερισμάτων εκτοξεύτηκαν σε επίπεδα ρεκόρ από το 2007, ακριβώς πριν την έκρηξη της «φούσκας των ακινήτων» που επηρέασε τις παγκόσμιες αγορές. Η αύξηση στις τιμές των ακινήτων εξηγείται από τις τρέχουσες δυναμικές της αγοράς και

από παράγοντες όπως ισχυρή και συνεχιζόμενη ζήτηση, οι καλύτερες συνθήκες για στεγαστικά δάνεια και η ανεπαρκής προσφορά ακινήτων στη χώρα. Από την πλευρά του, το Γενικό Συμβούλιο των Συλλόγων Κτηματομεσιτών υποδεικνύει ότι η αύξηση του πληθυσμού, η αύξηση του κόστους των υλικών δόμησης και της χρηματοδότησης, καθώς και η αργή αύξηση της προσφοράς, ειδικά στις μητροπολιτικές περιοχές, αποτελούν κρίσιμους παράγοντες εν λόγω τάσης.

Επιπροσθέτως, κατά την άποψη οικονομικών αναλυτών, η μείωση των επιτοκίων θα επιτρέψει την συνέχιση της αύξησης των τιμών των ακινήτων. Η στροφή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προς πιο ήπιες νομισματικές πολιτικές το 2024, συνοδευόμενη από μείωση του Euribor, θα βελτιώσει τις συνθήκες των στεγαστικών δανείων που προσφέρουν τα τραπεζικά ιδρύματα για το επόμενο έτος, διευκολύνοντας την πρόσβαση σε πιστώσεις για τους αγοραστές και ενεργοποιώντας περαιτέρω τη ζήτηση. Σημειώνεται όμως ότι αυτή η κατάσταση δημιουργεί ένα υπαρκτό δίλημμα για μελλοντικούς αγοραστές ακινήτων, καθώς η μείωση των επιτοκίων διευκολύνει μεν την πρόσβαση σε πιο προσιτά στεγαστικά δάνεια, η δε συνεχής αύξηση των τιμών όμως, απορροφά τα αναμενόμενα οικονομικά οφέλη.

Σε επίπεδο Αυτόνομων Κοινοτήτων, οι Κοινότητες της Ναβάρρα, της Ανδαλουσίας και της Αραγονίας καταγράφουν την μεγαλύτερη

αύξηση τιμών, με ρυθμούς πλησίον του 11%. Ακολουθούν οι Κοινότητες της Λα Ριόχα, της Μούρθια, της Κανταβρία και της Βαλένθια, όπου ο ρυθμός αυξήθηκε κοντά στο 9%, την στιγμή που οι Κοινότητες της Μαδρίτης και της Καταλονίας, ως παραδοσιακές κινητήριες δυνάμεις της αγοράς ακινήτων, κατέγραψαν πιο μετριοπαθείς αυξήσεις της τάξεως του 7,2% και 6,8%, αντίστοιχα.

Οι μειώσεις των τιμών ελαιολάδου στην Ισπανία δεν αντανakλώνται προς το παρόν στις τιμές λιανικής διάθεσης του προϊόντος

Όπως αναφέρουν εδώ κλαδικά δημοσιεύματα, οι τιμές του ελαιολάδου στην Ισπανία, στην πηγή προέλευσης έχουν υποστεί ιστορικά υψηλές μειώσεις τους τελευταίους μήνες, καταγράφοντας πτώσεις άνω του 50% σε σύγκριση με τις τιμές του ελαιολάδου στις αρχές και στα μέσα του 2024. Οι κλαδικές πηγές επισημαίνουν ότι, ενώ οι μέσες τιμές του ελαιολάδου στην Ισπανία ήταν κοντά στα 9 ευρώ το κιλό τον παρελθόντα Φεβρουάριο και 8 ευρώ τον Ιούνιο 2024, στις αρχές Δεκεμβρίου ανέρχονται σε πλησίον των 5,56 ευρώ, και μάλιστα για το πλέον ποιοτικό, εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο. Στην περίπτωση του παρθένου ελαιολάδου και του φωτιστικού -το οποίο προορίζεται για περαιτέρω επεξεργασία ή άλλες χρήσεις εκτός της κατανάλωσης- οι τιμές στην πηγή προέλευσης ανέρχονται σε 4,69 ευρώ και σε 4,36 το κιλό αντίστοιχα, σύμφωνα με στοιχεία

από τα παρατηρητήρια της Ισπανικής Ομοσπονδίας Βιομηχανικών Κατασκευαστών Ελαίων (Federación Española de Industrias Fabricantes de Aceite de Oliva) και της διαδικτυακής πλατφόρμας Oleista. Ωστόσο, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις εκπροσώπων του κλάδου, η εν λόγω πτωτική πορεία των τιμών δεν αναμένεται να μεταφερθεί τουλάχιστον άμεσα, αλλά ούτε εξ ολοκλήρου, στα ράφια των αλυσίδων σουπερ μάρκετ. Το φαινόμενο αυτό, σύμφωνα με ειδικούς του κλάδου ελαιολάδου, μπορεί να εξηγηθεί αφ' ενός από το γεγονός ότι στον κλάδο εκτιμάται πως οι τιμές είναι ήδη πολύ κοντά στο να φθάσουν στο κατώτατο δυνατό σημείο τους και συνεπώς θα αρχίσουν να ανεβαίνουν ξανά, ενώ από την άλλη, οι ειδικοί υποστηρίζουν ότι ο αντίκτυπος της πτωτικής πορείας των τιμών στην πηγή προέλευσης επί των τελικών τιμών λιανικής μπορεί να φανεί αρκετούς μήνες αργότερα. Αναφέρεται εξάλλου ότι οι ελαιουργίες της Ισπανίας διαθέτουν πρόσθετα αποθέματα της τάξεως των 186.000 τόνων που θα πρέπει να πωληθούν, αποκτήθηκαν ωστόσο τα προηγούμενα τρίμηνα, όταν οι τιμές ήταν ακόμη υψηλότερες.

Σύμφωνα με τον ισπανικό κλαδικό Τύπο, η πτώση των τιμών του ελαιολάδου τους τελευταίους μήνες εξηγείται από διάφορους λόγους, μεταξύ των οποίων -σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα- τα χαμηλά επίπεδα ρευστότητας των επιχειρήσεων του κλάδου, οι οποίες, δεδομένου ότι έχουν ανάγκη να την αυξήσουν, διοχετεύουν

υψηλότερες ποσότητες αυξάνοντας την προσφορά ελαιολάδου στην αγορά, με τις όποιες επακόλουθες αρνητικές επιπτώσεις στις τιμές. Επιπλέον, όπως σημειώνεται, στα ανωτέρω προστίθεται ο φόβος περαιτέρω μειώσεων στις τιμές που ωθεί ορισμένα ελαιουργία να προχωρούν σε βιαστικές πωλήσεις. Σύμφωνα δε με την ισπανική Ένωση Μικροκαλλιεργητών και Αγροτών (Unión de Pequeños Agricultores y Ganaderos - UPA), η «κατάρρευση» των εγχώριων τιμών ελαιολάδου αντικατοπτρίζει επίσης το υποκείμενο πρόβλημα που αφορά την ευθύνη ολόκληρου του ισπανικού κλάδου και έχει να κάνει με το γεγονός ότι «η Ισπανία είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός σε παγκόσμιο επίπεδο, είναι η χώρα που καθορίζει τις τιμές του ελαιολάδου στον κόσμο και συνεπώς ηγείται της συμπεριφοράς των αγορών». Στην κατάσταση αβεβαιότητας στον εγχώριο κλάδο ελαιολάδου προστίθεται η συζήτηση για πιθανές απάτες στην αγορά, λόγω της κυκλοφορίας μειγμάτων ελαιολάδου με άλλα λάδια, τα οποία δεν συμμορφώνονται με την ποιότητα που αναγράφεται στη συσκευασία τους, ενδεχόμενο που απορρίπτεται τόσο από τους εκπροσώπους των μεγάλων εταιρειών συσκευασίας και εξαγωγής, όσο και από τον ίδιο τον Ισπανό Υπουργό Γεωργίας κ. Planas.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του κλάδου, στην παρούσα φάση η παγκόσμια προσφορά ελαιολάδου παρουσιάζει σταθερή μεγέθυνση υπερβαίνοντας τους 3,1 εκατ. τόνους, ενώ αντιθέτως οι αυξήσεις στη ζήτηση είναι πολύ

μικρές, σε σύγκριση με τις αυξήσεις άλλων φθηνότερων ελαίων. Η Ισπανία εκτιμάται ότι έχει τρεχόντως παραγωγή 1,4 εκατ. τόνων, ακολουθούμενη από τις Τουρκία (εκτιμήσεις για παραγωγή 450.000 τόνων και αποθέματα 700.000 τόνων), Τυνησία (παραγωγή 315.000 τόνων), Ελλάδα (παραγωγή 240.000 τόνων) και Πορτογαλία (παραγωγή 160.000 τόνων), ενώ στην Ιταλία, οι εδώ πηγές αναφέρουν ότι αυτή τη στιγμή η παραγωγή εκτιμάται σε περίπου 220.000 τόνους, με ερωτηματικά ωστόσο όσον αφορά την πραγματική προέλευση των ελαίων. Σύμφωνα με τις ισπανικές κλαδικές εκτιμήσεις, πρόσθετη αβεβαιότητα στην διεθνή αγορά ελαιολάδου προκαλεί, μεταξύ άλλων, η εκλογή Trump στις ΗΠΑ που συνιστούν τον μεγαλύτερο αγοραστή ελαιολάδου σε παγκόσμιο επίπεδο και η οποία ενδέχεται να επιφέρει επιβολή δασμών στις εισαγωγές του προϊόντος, όπως είχε γίνει και μερικά χρόνια παλαιότερα, στο πλαίσιο της «σκληρής» πολιτικής που ενδεχομένως ακολουθήσει η νέα αμερικανική Διοίκηση έναντι προϊόντων που θεωρεί ότι επιδοτούνται από την Κοινή Γεωργική Πολιτική της Ε.Ε.

Διμερές εμπόριο Ελλάδος-Ισπανίας, δεκαμήνου 2024

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα ελληνικά προσωρινά στατιστικά στοιχεία (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) τα οποία επεξεργάστηκε το Γραφείο μας, η αξία των ελληνικών εξαγωγών προς Ισπανία κατά το δεκάμηνο Ιαν.-Οκτ. 2024 ανήλθε σε €1,3 δισ., μειωμένη κατά 24,8% σε σύγκριση με την

αντίστοιχη περίοδο του 2023, όταν είχε ανέλθει σε €1,72 δισ. Από την άλλη πλευρά, οι ελληνικές εισαγωγές από την Ισπανία έφθασαν τα €2,58 δισ., αυξημένες κατά 3,4% έναντι του δεκαμήνου 2023, όταν είχαν ανέλθει σε €2,5 δισ. Το διμερές εμπορικό ισοζύγιο κατά το δεκάμηνο 2024 που έφθασε τα €1,29 δισ. παρουσίασε έλλειμμα για την Ελλάδα, αυξημένο κατά 66,1% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2023 (είχε ανέλθει σε €774,8 εκατ.). Κατά την ίδια ως άνω περίοδο, ο διμερής όγκος συναλλαγών εμφανίστηκε μειωμένος κατά 8,1% (στα €3,88 δισ., έναντι €4,22 δισ. το δεκάμηνο 2023).

Εξετάζοντας τα στοιχεία ΕΛ.ΣΤΑΤ. με βάση τετραψήφιους κωδικούς δασμολογίου, αυξήσεις κατά το δεκάμηνο 2024 παρουσίασαν οι ελληνικές εξαγωγές νωπών ψαριών (ΚΔ 0302, αύξηση 3,8%), σερβιετών / ταμπόν υγείας, πανών για βρέφη (ΚΔ 9619, αύξηση 12,3%), χαλκοσωλήνων (ΚΔ 7411, αύξηση 1,5%), λοιπών νωπών καρπών και φρούτων (ΚΔ 0810, αύξηση 16,4%), πιτών και στερεών υπολειμμάτων για ζωοτροφές (ΚΔ 2306, αύξηση 5,3%), τυριών (ΚΔ 0406, αύξηση 38,5%), προϊόντων καπνού (ΚΔ 2402, αύξηση 18,1%), λεπτών φύλλων αλουμινίου (ΚΔ 7607, αύξηση 6,1%), μη πλεκτών γυναικείων συνόλων (ΚΔ 6204, αύξηση 27,4%), εμπιστευτικών προϊόντων (ΚΔ 999C, αύξηση 83,4%), εντομοκτόνων και παρασιτοκτόνων (ΚΔ 3808, αύξηση 5,9%), προϊόντων ομορφιάς (ΚΔ 3304, αύξηση 10,4%), πολυμερών προπυλενίου (ΚΔ 3902, αύξηση 8,8%), πλαστικών ειδών νοικοκυριού (ΚΔ 3924,

αύξηση 78,3%), πλαστικών ειδών συσκευασίας (ΚΔ 3923, αύξηση 4,2%), ηλεκτρικών συσκευών ενίσχυσης του ήχου (ΚΔ 8518, αύξηση 43,1%) και ηλεκτρικών συσσωρευτών (ΚΔ 8507, αύξηση 0,9%), συνθετικών νημάτων (ΚΔ 5402, αύξηση 154,9%), αμινικές ρητίνες (ΚΔ 3909, αύξηση 9,3%) και λαχανικών παρασκευασμένων / διατηρημένων (ΚΔ 2005, αύξηση 57,4%). Από την άλλη, μειώσεις κατέγραψαν οι ελληνικές εξαγωγές φαρμάκων (ΚΔ 3004, μείωση 16,5%), αυτόματων μηχανών επεξεργασίας πληροφοριών (ΚΔ 8471, μείωση 40,4%), ελαίων πετρελαίου (ΚΔ 2710, μείωση 64,3%), ταινιών και φύλλων αλουμινίου (ΚΔ 7606, μείωση 7,6%), ελαιολάδου και λοιπών ελαίων από ελιές (ΚΔ 1509 και 1510, μειώσεις 67,2% και 42,8% αντίστοιχα), πλαστικών φύλλων και ταινιών (ΚΔ 3920, μείωση 7,3%), οπτάνθρακα από πετρέλαιο (ΚΔ 2713, μείωση 88,6%), πλεκτών πουλόβερ κλπ. (ΚΔ 6110, μείωση 10%), παιδικών παιχνιδιών (ΚΔ 9503, μείωση 16,3%) και γεωργικών / δασικών εργαλείων χειρός (ΚΔ 8201, μείωση 26,8%). Στη διάρκεια του 2024 έχουν παρουσιαστεί εξάλλου εξαγωγές μεταλλευμάτων ψευδαργύρου (ΚΔ 2608, αξίας €7,68 εκατ. το δεκάμηνο 2024, έναντι μηδενικής αξίας την αντίστοιχη περίοδο του 2023). Από την άλλη πλευρά, μειωμένες εμφανίστηκαν κατά το δεκάμηνο 2024 οι εξαγωγές σε ορισμένες κατηγορίες με αξιόλογες αξίες το 2023, μεταξύ των οποίων παρασκευασμένων / διατηρημένων φρούτων (ΚΔ 2008, μείωση 75,3%), παρασκευασμάτων διατροφής ζώων (ΚΔ

2309, μείωση 97%) και λοιπών τεχνουργημάτων σιδήρου / χάλυβα (ΚΔ 7326, μείωση 86%).

Από πλευράς ελληνικών εισαγωγών από Ισπανία το α' δεκάμηνο 2024, κορυφαίες κατηγορίες με βάση τα στοιχεία ΕΛ.ΣΤΑΤ. υπήρξαν οι ακόλουθες: (α) Επιβατικά αυτοκίνητα και άλλα αυτοκίνητα οχήματα, ΚΔ 8703, €218,87 εκατ., μείωση 37,6%, (β) Κουστούμια-ταγιέρ, σύνολα, ζακέτες, φορέματα, φούστες, φούστες-παντελόνια, ΚΔ 6204, €108,53 εκατ., αύξηση 5,2%, (γ) Κρέατα βοοειδών, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη, ΚΔ 0201, €87,87 εκατ., αύξηση 20,1%, (δ) Φάρμακα προς λιανική πώληση, ΚΔ 3004, €66,44 εκατ., αύξηση 14,4%, (ε) Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα υλικά, ΚΔ 2710, €57,53 εκατ., αύξηση 7,6%, (στ) Κρέατα χοιροειδών, ΚΔ 0203, €55,25 εκατ., μείωση 5,9%, (ζ) Κεραμικά πλακάκια δαπέδου ή επένδυσης, ΚΔ 6907, €52,59 εκατ., αύξηση 10,2%.

Βράβευση ελληνικών ελαιολάδων από τον ισπανικό, διεθνούς εμβέλειας Οργανισμό Enooleum (Μαδρίτη, 10 Δεκεμβρίου 2024)

Το μεσημέρι της 10ης Δεκεμβρίου τ.ε., σε αίθουσα εκδηλώσεων στο κέντρο της Μαδρίτης (Espacio Rastro), πραγματοποιήθηκε η φετινή τελετή βράβευσης των 100 καλύτερων ελαιολάδων παγκοσμίως, με τίτλο "Enooleum Guide 2025", του ισπανικού, διεθνούς εμβέλειας Οργανισμού Enooleum, θυγατρικού του μεγάλου και αναγνωρισμένου Ομίλου

κλαδικών εκδόσεων του κλάδου ελαιοκομίας Mercacei-Edimarket Editores, στην οποία βραβεύθηκαν, μεταξύ άλλων, ελληνικό ελαιόλαδο της εταιρείας Terra Creta από την περιοχή των Χανίων, καθώς και, στην κατηγορία της καινοτόμου συσκευασίας, ελληνικό ελαιόλαδο Iliada της εταιρείας Agrovim.

Επικεφαλής Γραφείου ΟΕΥ Μαδρίτης, κος Παντελής Γκάσιος, παρέστη αφού έλαβε σχετική ειδοποίηση από τον υπεύθυνο εξαγωγών της ελληνικής Terra Creta (Ομίλου Μέλισσα-Κικίζας ΑΒΕΕ Τροφίμων) κ. Εμμανουήλ Καρπαδάκη και παρέλαβε εκ μέρους της εν λόγω ελληνικής εταιρείας το σχετικό βραβείο από εκπρόσωπο των διοργανωτών.

Τα ελληνικά ελαιόλαδα που βραβεύθηκαν ήταν το "Terra Creta Grand Cru Koroneiki Extra Virgin Olive Oil", στην κατηγορία "Best of Greece Award" (όπως και πέρσι), το οποίο έλαβε συνολική βαθμολογία 89, καθώς και, με αργυρό μετάλλιο στην κατηγορία "Best Retail Design" στα ειδικά βραβεία συσκευασίας (Enooleum Packaging Awards), το "ILIADA Organic Kalamata PDO- Platinum Line".

Στη φετινή διαγωνιστική διαδικασία συμμετείχαν και βραβεύθηκαν σε διαφορετικές κατηγορίες πολλά ακόμη ελαιόλαδα ανώτερης ποιότητας από την Ισπανία, την Ιταλία, την Κροατία, την Τυνησία, την Πορτογαλία, το Μαρόκο, τη Βραζιλία, τη Γαλλία, την Τουρκία, το Ισραήλ. Το πρώτο βραβείο δόθηκε στο ισπανικό ελαιόλαδο "Dehesa El Molinillo Coratina" της εταιρείας

Nortia Agricultural S.A., ενώ στην πρώτη δεκάδα συμπεριλήφθηκαν ακόμη επτά ισπανικά, δύο ιταλικά και ένα κροατικό ελαιόλαδα.

Ολόκληρος ο κατάλογος των βραβευθέντων ελαιολάδων ανά κατηγορία εντοπίζεται στην ιστοσελίδα του Enooleum, στη διεύθυνση <https://www.enooleum.com/en/mejor-de-cada-categoria>. Βραβεύθηκαν επίσης χωριστά ελαιόλαδα προέλευσης ελαιοτριβείων με μικρή παραγωγή, καθώς και ελαιόλαδα με τις καλύτερες συσκευασίες, όπως και ορισμένοι άνθρωποι της εστίασης, της τέχνης και του κλάδου ελαιοκομίας που έχουν συμβάλει στη διάδοση και στην προβολή των ιδιοτήτων του ελαιολάδου.

Στην εκδήλωση βράβευσης, διάρκειας δύο ωρών περίπου, παρέστησαν ο Γενικός Διευθυντής Τροφίμων του ισπανικού Υπουργείου Γεωργίας, Αλιείας και Τροφίμων κ. Herrero Velasco, εκπροσωπώντας τον Υπουργό κ. Planas ο οποίος δεν παρέστη φέτος, απευθύνοντας χαιρετισμό στο ξεκίνημα τονίζοντας τις πολιτικές που υλοποιεί η ισπανική Κυβέρνηση προς ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας του ισπανικού κλάδου ελαιοκομίας, αναπτύσσοντας δράσεις προβολής σε συνεργασία με εθνικούς και περιφερειακούς φορείς εξωστρέφειας (ICEX), καθώς και στις εκστρατείες ενημέρωσης του καταναλωτικού κοινού για τις υγιεινές ιδιότητες, τη βιωσιμότητα, την επισήμανση του ελαιολάδου, καθώς και γενικότερα των τροφίμων. Χαιρετισμό απηύθυνε επίσης η

Αναπληρώτρια Γενική Διευθύντρια Βιομηχανιών, Καινοτομίας και Αγροδιατροφικής Αλυσίδας της Αυτόνομης Κοινότητας της Ανδαλουσίας, κα De Toro Navero, αναφερόμενη κυρίως στην υποστήριξη που παρέχει η Κοινότητα στον εκσυγχρονισμό και την έτι περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας του ελαιολάδου. Παρέστησαν επίσης εκπρόσωποι εταιρειών και δη εκείνων που βραβεύθηκαν, καθώς ασφαλώς εκπροσώπων κλαδικών συνδέσμων και ενώσεων κυρίως από την Ανδαλουσία (Διεπαγγελματική Ελαιολάδου, Ισπανική Ομοσπονδία Ελαιοπαραγωγών Δήμων-ΑΕΜΟ κ.α.), όπως και προσωπικοτήτων του κλάδου ελαιοκομίας κατά κύριο λόγοι από την Ισπανία αλλά και από άλλες χώρες. Υπογράφων συνάντησε σε περιθώριο εκδήλωσης τους υπευθύνους του ισπανικού Οργανισμού Enooleum, συγχαίροντάς τους για τη διοργάνωση και ανταλλάσσοντας απόψεις σχετικά με την ποιότητα, τον δυναμικό χαρακτήρα και τις προοπτικές που διαθέτουν τα ελληνικά επώνυμα ελαιόλαδα.

Προοπτική εξαγοράς ισπανικού Ομίλου κατασκευής αμαξοστοιχιών Talgo από Όμιλο Sidenor – Παρουσία Masdar Αμπού Ντάμπι στην ισπανική αγορά ενέργειας

Ισπανική χαλυβουργική εταιρεία Sidenor που εδρεύει στη Χώρα των Βάσκων και η οποία φιλοδοξεί να καταλάβει την πρώτη θέση του μετοχικού κεφαλαίου του μεγάλου και με

έντονη διεθνή παρουσία ισπανικού Ομίλου κατασκευής επιβατικών αμαξοστοιχιών Talgo, βρίσκεται προ των πυλών για υποβολή σχετικής προσφοράς, προκειμένου να αναλάβει το 29,9% του κεφαλαίου του Ομίλου. Σύμφωνα με ισπανικούς οικονομικούς κύκλους, η Sidenor επιμένει στην πρόταση τιμής εξαγοράς τεσσάρων ευρώ ανά μετοχή, κατά 20% κάτω από την αντίστοιχη προσφορά του ουγγρικού ομίλου Magyar Vagon τον περασμένο Μάρτιο, πρόταση που είχε απορριφθεί από ισπανική Κυβέρνηση, επικαλούμενη λόγους εθνικής ασφάλειας και προστασίας στρατηγικών συμφερόντων της Ισπανίας.

Σημειώνεται ότι η τιμή της μετοχής της Talgo έκλεισε χθες στο Χρηματιστήριο κάτω από τα 4 ευρώ ανά μετοχή, με προσφορά 3,54 ευρώ ανά μετοχή, 1,39% μικρότερη από την προηγούμενη ημέρα. Σημειώνεται επίσης ότι επενδυτικές και οικονομικές πηγές αναφέρουν ότι η Sidenor φαίνεται να χαίρει υποστήριξης τόσο της ισπανικής Κυβέρνησης, όσο και της Κυβέρνησης της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων, ενώ αναφέρεται ότι θα ήταν δυνατόν ακόμη και να ενεργοποιηθούν δημόσια κεφάλαια από το ισπανικό Κρατικό Ταμείο Συμμετοχών SEPI (Sociedad Estatal de Participaciones Industriales) και το κρατικό επενδυτικό Ταμείο της Αυτόνομης Κοινότητας της Χώρας των Βάσκων Finkatuz, για την είσοδό της στην Talgo.

Την ίδια στιγμή, το ενδιαφέρον ισπανικών επενδυτικών και οικονομικών κύκλων μονοπωλεί η απόφαση του Συμβουλίου

Ξένων Επενδύσεων ισπανικής Κυβέρνησης (Jinvex - Junta de Inversiones. Exteriores), περί έγκρισης των εξαγορών του ομίλου ΑΠΕ Saeta Yield (με μια συμφωνία που αποτιμά την εταιρεία σε περίπου 1,4 δισ. δολάρια) και του 49% ενός χαρτοφυλακίου ΑΠΕ των ενεργειακών περιουσιακών στοιχείων του μεγάλου ενεργειακού Ομίλου Endesa, από τον εμιρατικό κολοσσό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας Masdar (θυγατρικός του δεύτερου μεγαλύτερου κρατικού επενδυτικού Ταμείου του Αμπού Ντάμπι, Mubadala). Πηγές αναφέρουν ότι εν λόγω απόφαση τελεί υπό τελική έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, η οποία δεν αποκλείεται να δοθεί την επόμενη Τρίτη (17/12 τ.ε.).

Υπενθυμίζεται ότι το επενδυτικό Ταμείο Mubadala κατέχει μερίδιο άνω του 60% της Cepsa, μιας από τις κύριες ισπανικές ενεργειακές εταιρείες, η οποία μετονομάστηκε σε Moene στις 30/10 τ.ε. Το τρέχον έτος το Εμιράτο του Αμπού Ντάμπι προσπάθησε επίσης να αποκτήσει τον έλεγχο της Naturgy, της μεγαλύτερης εταιρείας φυσικού αερίου στην Ισπανία και τρίτης μεγαλύτερης ηλεκτρικής εταιρείας, που θεωρείται μία από τις πιο στρατηγικές εταιρείες στη χώρα. Η συναλλαγή πραγματοποιήθηκε μέσω της TAQA, μεγάλου ενεργειακού Ομίλου των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων που ελέγχεται από το 3ο μεγαλύτερο κρατικό επενδυτικό Ταμείο του Αμπού Ντάμπι, ADQ. Ωστόσο, τελικά η εν λόγω εταιρεία δεν προχώρησε σε δημόσια προσφορά ελέγχου, καθώς δεν

κατέστη δυνατό να συμφωνήσει με την CriteriaCaixa, τον κύριο μέτοχο της Naturgy. Σημειώνεται επίσης ότι ο ισπανικός ενεργειακός κολοσσός Iberdrola έχει στρατηγική συμφωνία με τη Masdar για την ανάπτυξη ενεργειακών υποδομών σε διεθνές επίπεδο. Η ισπανική εταιρεία ηλεκτρικής ενέργειας έχει ήδη ολοκληρώσει την πώληση τμήματος των θαλάσσιων αιολικών πάρκων της στη Βόρεια Θάλασσα και στη Γερμανία, ενώ η μεταξύ τους συνεργασία προβλέπει μια από κοινού επένδυση διεθνώς, αξίας 15 δις. ευρώ.

Ανάλυση ξένων επενδύσεων στην Ισπανία, ισπανικών επενδύσεων στο εξωτερικό 2020- 2024

Κατωτέρω προβαίνουμε σε συνοπτική παρουσίαση των στοιχείων που άντλησε το Γραφείο μας από τη στατιστική βάση δεδομένων επενδύσεων, του ισπανικού Υπουργείου Οικονομίας, Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας, οργανωμένων κατά το ακόλουθο σκεπτικό: (α) στοιχεία ροών εισερχόμενων επενδύσεων κατά χώρα προέλευσης, αυτόνομη κοινότητα προορισμού και κλάδο δραστηριότητας, περιόδου 2020-α' εξαμήνου 2024, (β) στοιχεία αποθεμάτων επενδύσεων κατά χώρα προέλευσης και κλάδο δραστηριότητας, περιόδου 2020-2022 (δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία στοκ επενδύσεων ανά αυτόνομη κοινότητα), (γ) στοιχεία ροών εξερχόμενων επενδύσεων κατά χώρα προορισμού, αυτόνομη κοινότητα προέλευσης και κλάδο

δραστηριότητας, περιόδου 2020-α' εξαμήνου 2024 και, (δ) στοιχεία αποθεμάτων επενδύσεων κατά χώρα προορισμού, αυτόνομη κοινότητα προέλευσης και κλάδο δραστηριότητας, περιόδου 2020-2022. Επισημαίνεται ότι το 2022 είναι το τελευταίο έτος για το οποίο η βάση δεδομένων Data Invenx διαθέτει στοιχεία αποθεμάτων επενδύσεων.

Πολύ συνοπτικά, διακρίνουμε τα ακόλουθα βασικά συμπεράσματα: (α) από πλευράς εισερχόμενων επενδύσεων, ο μεγαλύτερος ξένος επενδυτής είναι οι ΗΠΑ, ενώ οι δύο ισχυρότερες στην απορρόφηση ισπανικές Κοινότητες είναι η Μαδρίτη και η Καταλονία και οι κύριοι κλάδοι απορρόφησης είναι ο ενεργειακός, η αγορά ακινήτων και το χονδρεμπόριο, ενώ, (β) από πλευράς ισπανικών επενδύσεων στο εξωτερικό πρωτοστατούν οι ΗΠΑ, το Ην. Βασίλειο και οι χώρες της Λατ. Αμερικής, οι Κοινότητες Μαδρίτης και Χώρας Βάσκων όσον αφορά την προέλευση των κεφαλαίων που επενδύονται στο εξωτερικό και οι κλάδοι χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, ενέργειας, τηλεπικοινωνιών και χονδρεμπορίου.

Στην υπό εξέταση περίοδο, το μεγαλύτερο μέρος των επενδυτικών εισροών στην Ισπανία προέρχεται από τις ΗΠΑ (23,2% του συνόλου), τη Γαλλία (13,8%), το Ην. Βασίλειο (12,7%) και τη Γερμανία (9,7%). Από την Ελλάδα εμφανίζονται επενδυτικές εισροές της τάξεως των 67,3 εκατ. ευρώ, την περίοδο 2020-α' εξάμηνο 2024.

Το μεγαλύτερο μέρος των εισροών επενδύσεων στο σύνολο της υπό εξέταση περιόδου απορροφήθηκε από την Αυτόνομη Κοινότητα της Μαδρίτης (63,4% του συνόλου), ενώ ακολούθησαν η Καταλονία (12,2%), η Χώρα των Βάσκων (7,5%) και η Βαλένθια (5,6%).

Το μεγαλύτερο μέρος εξάλλου των εισροών επενδύσεων στο σύνολο της υπό εξέταση περιόδου κατευθύνθηκε στους κλάδους ενέργειας και φυσικού αερίου (11,9%), ακινήτων (5,8%), χονδρεμπορίου (5,1%), κατασκευών (4,1%) και συμβουλευτικών υπηρεσιών (4%).

Οι ΗΠΑ αποτελούν τον μεγαλύτερο ξένο επενδυτή στην Ισπανία, με μερίδιο 19,4% του συνολικού στοκ επενδύσεων στην Ισπανία το 2022, ακολουθούμενες από τη Γαλλία (μερίδιο 11,7%), το Ην. Βασίλειο (10,5%), τη Γερμανία (10%), την Ιταλία (9,5%) και το Μεξικό (5,1%). Το σωρευτικό ύψος των ελληνικών επενδύσεων στην Ισπανία το 2022 εμφανίζεται στα 201,2 εκατ. ευρώ.

Το μεγαλύτερο μέρος των αποθεμάτων επενδύσεων στην Ισπανία το 2022 είναι συγκεντρωμένο στους κλάδους ενέργειας και φυσικού αερίου (15,3%), ακινήτων (10%), χονδρεμπορίου (7,1%), βιομηχανίας κατασκευής προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά (4,6%), τηλεπικοινωνιών (4,5%) και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (4,1%).

Στην υπό εξέταση περίοδο, το μεγαλύτερο μέρος των επενδυτικών εκροών από την Ισπανία κατευθύνθηκε προς το Ην. Βασίλειο (19,8% του συνόλου), τις ΗΠΑ (17,3%), το

Λουξεμβούργο (16,2%), το Μεξικό (6,1%) και τη Γερμανία (5,6%). Προς την Ελλάδα εμφανίζονται επενδυτικές εκροές της τάξεως των 131,8 εκατ. ευρώ, την περίοδο 2020-α' εξάμηνο 2024.

Το μεγαλύτερο μέρος των εκροών επενδύσεων προς το εξωτερικό στο σύνολο της υπό εξέταση περιόδου προήλθε από την Αυτόνομη Κοινότητα της Μαδρίτης (66,3% του συνόλου), ενώ ακολούθησαν η Χώρα των Βάσκων (8,9%), η Καταλονία (6,3%), η Γαλικία (5,6%) και το Πριγκιπάτο Αστούριας (5,1%).

Το μεγαλύτερο μέρος εξάλλου των εκροών ισπανικών επενδύσεων στο εξωτερικό στο σύνολο της υπό εξέταση περιόδου κατευθύνθηκε στους κλάδους τηλεπικοινωνιών (15,7%), ενέργειας και φυσικού αερίου (15,2%), χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (11,1%), βιομηχανίας παραγωγής προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά (5,8%), ακινήτων (3,6%) και χονδρεμπορίου (3,5%).

Οι ΗΠΑ αποτελούν τον μεγαλύτερο αποδέκτη επενδύσεων από την Ισπανία, με μερίδιο 14,9% του συνολικού σωρευτικού χαρτοφυλακίου επενδύσεων της Ισπανίας στο εξωτερικό το 2022, ακολουθούμενες από το Ην. Βασίλειο (μερίδιο 14,5%), το Μεξικό (9,7%), το Λουξεμβούργο (8,1%), τη Βραζιλία (7,6%), την Ολλανδία (5%), τη Γαλλία (4,6%) και την Πορτογαλία (4,1%). Το σωρευτικό ύψος των ισπανικών επενδύσεων στην Ελλάδα το 2022 εμφανίζεται στα 1,02 δισ. ευρώ.

Το μεγαλύτερο μέρος του ισπανικού στοκ επενδύσεων στο εξωτερικό το έτος 2022

προήλθε από την Αυτόνομη Κοινότητα της Μαδρίτης (52,6% του συνόλου), ενώ ακολούθησαν η Χώρα των Βάσκων (15%), η Κανταβρία (11%), η Καταλονία (8,1%) και η Γαλικία (5,3%).

Το μεγαλύτερο μέρος του αποθέματος ισπανικών επενδύσεων στο εξωτερικό το 2022 κατευθύνεται στους κλάδους χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (28,9%), ενέργειας και φυσικού αερίου (9%), τηλεπικοινωνιών (6,9%), χονδρεμπορίου (6,1%), βιομηχανίας παραγωγής προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά (4,4%), εξόρυξης πετρελαίου και αερίου (3,8%) και ακινήτων (3,6%).

Η Ευρ. Επιτροπή απαιτεί από την Ισπανία να εφαρμόσει αύξηση φορολόγησης του ντίζελ

Όπως ανέφεραν εδώ οικονομικές πηγές, η Ευρ. Επιτροπή διαμήνυσε στην Ισπανία ότι πρόκειται να «παγώσει» τις εκταμιεύσεις στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης εάν η ισπανική Κυβέρνηση δεν εφαρμόσει άμεσα αύξηση στη φορολόγηση του πετρελαίου ντίζελ και εξίσωσή της με τη φορολόγηση της βενζίνης. Σύμφωνα με εν λόγω πηγές, η Κυβέρνηση Sánchez έχει ήδη λάβει λίγο περισσότερο χρόνο από την Ευρ. Επιτροπή για την υλοποίηση / ολοκλήρωση περίπου 12 μεταρρυθμίσεων, μεταξύ των οποίων στο οικογενειακό δίκαιο, στο νόμο για τις κοινωνικές υπηρεσίες, σε αλλαγές στα καθεστώτα φοροαπαλλαγών, στη νομοθεσία για τη βιομηχανία, στον τομέα της

υγείας και των φαρμάκων, στη νομοθεσία για την αναδιοργάνωση των κρατικών επιδοτήσεων για το ελάχιστο εισόδημα, καθώς και στη νομοθεσία για την οργανωτική αποτελεσματικότητα στη δικαιοσύνη.

Όπως αναφέρουν οι εδώ πηγές, η Ευρ. Επιτροπή έχει αποδεχθεί γενικά τις καθυστερήσεις που σημειώνονται από πλευράς Ισπανίας στην υλοποίηση ορισμένων από τις μεταρρυθμίσεις, με αντάλλαγμα την προώθηση άλλων οροσήμων για την επίτευξη των οποίων η Ισπανία είχε δεσμευθεί, μεταξύ των οποίων ορισμένες επενδύσεις στο δίκτυο προαστιακού σιδηροδρόμου (Cercanías), στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, στη συντήρηση των ακτών, στην έρευνα και ανάπτυξη, καθώς και κυβερνοασφάλεια. Από την άλλη ωστόσο, φαίνεται ότι η Ευρ. Επιτροπή επιμένει, ως αντάλλαγμα, να υλοποιηθεί η αύξηση της φορολόγησης του ντίζελ, συμπεριλαμβάνοντας την στον κατάλογο των προαπαιτούμενων προκειμένου να προχωρήσει σε εκταμιεύσεις ευρωπαϊκών κονδυλίων προς την Ισπανία. Επισημαίνεται ότι στις 20/12, η Κυβέρνηση Sánchez αιτήθηκε την πέμπτη εκταμίευση στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης, ύψους σχεδόν 8 δισ. ευρώ που αφορούν άμεσες μη επιστρεπτές επιχορηγήσεις, καθώς και την χορήγηση πρόσθετων κονδυλίων της τάξεως των 16 δισ. ευρώ που σχετίζονται με δανειακά κεφάλαια στο πλαίσιο των δύο πρώτων δόσεων του Σχεδίου Ανάκαμψης, ανεβάζοντας το συνολικά αιτηθέν ποσό

εκταμιεύσεων σε πλησίον των 25 δισ. ευρώ. Για να το επιτύχει αυτό, η Ισπανία έχει πιστοποιήσει την εκπλήρωση περίπου 84 ορόσημων και στόχων, 55 από τους οποίους έχουν προχωρήσει με βάση με το προγραμματισμένο χρονοδιάγραμμα.

Η Ευρ. Επιτροπή ουσιαστικά απαιτεί να έχει εγκριθεί η αύξηση της φορολογίας του ντίζελ πριν από το τέλος προσεχούς Μαρτίου, σε διαφορετική περίπτωση δεν πρόκειται να εκταμιεύσει μέρος των κονδυλίων που αντιστοιχούν στην πέμπτη δόση του Σχεδίου Ανάκαμψης. Σύμφωνα με τις ισπανικές πηγές, η Ευρ. Επιτροπή θέλει με αυτόν τον τρόπο να επισπεύσει τη φορολογική μεταρρύθμιση που θα έπρεπε να είχε εγκριθεί από τις αρχές του 2023, κατόπιν σχετικών συστάσεων επιτροπής εμπειρογνομόνων, στην οποία περιλαμβάνονταν η εξάλειψη των μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ και η αύξηση των «πράσινων» φόρων, πεδία όπου η ισπανική Κυβέρνηση δεν έχει -κατά την αντίληψη της Ευρ. Επιτροπής- τηρήσει τις δεσμεύσεις της, οπότε η Ε.Ε. εξωθείται να περιλάβει την αύξηση της φορολόγησης του ντίζελ στα προαπαιτούμενα προς εκταμίευση της πέμπτης δόσης.

Σημειώνεται ότι η ισπανική Κυβέρνηση επιχείρησε προ μηνός να συμπεριλάβει την αύξηση του φόρου στο ντίζελ στο φορολογικό της πακέτο για το προσεχές έτος, ωστόσο συνάντησε σημαντική αντίσταση από κόμματα της αντιπολίτευσης (βασικά το Podemos) που οδήγησε στην απόρριψή του. Επιπλέον, εδώ πηγές εκτιμούν ως πολύ

δύσκολη την έγκριση του εν λόγω μέτρου, εκτιμώμενης δημοσιονομικής αξίας περίπου 1,5 δισ. ευρώ, λόγω των εξαιρετικά εύθραυστων ισορροπιών που επικρατούν στο ισπανικό Κογκρέσο που αναμένεται να δυσχεράνουν την ψήφισή του.

Επισημαίνεται ότι η Ισπανία έχει λάβει στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης ήδη περίπου 48 δισ. ευρώ άμεσων επιχορηγήσεων, στις οποίες αναμένεται να προστεθούν, εφ' όσον ευοδωθεί η σχετική νομοθετική προσπάθεια για υλοποίηση της αύξησης της φορολόγησης του πετρελαίου ντίζελ, σχεδόν 8 δισ. ευρώ από την Πέμπτη εκταμίευση.

Έγκριση σειράς οικονομικών μέτρων από το τελευταίο υπουργικό συμβούλιο του έτους (23.12.2024)

Το τελευταίο υπουργικό συμβούλιο του έτους (23.12.2024) θέσπισε με Διάταγμα νέο ενεργειακό φόρο, ο οποίος μάλιστα, όπως ανέφεραν εδώ έγκυρες οικονομικές πηγές, περιλαμβάνει σημαντική καινοτομία, ήτοι κίνητρο φοροαπαλλαγής για «πράσινες» επενδύσεις, προκειμένου να εξασφαλιστεί η υποστήριξη των υπόλοιπων κυβερνητικών εταίρων. Η απόφαση αυτή του υπουργικού συμβουλίου ανακοινώθηκε από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό κ. Sánchez, ο οποίος έκανε έναν απολογισμό της φετινής χρονιάς, επικεντρώνοντας την ομιλία του στην πρόοδο της ισπανικής οικονομίας. Σύμφωνα με εδώ οικονομικά μέσα, η Κυβέρνηση δεν έλαβε αντιθέτως κάποιο μέτρο προς υλοποίηση της αύξησης του φόρου στο πετρέλαιο κίνησης

(ντίζελ) όπως αναμενόταν, μέτρο που όπως επισημάνθηκε στο ως άνω σχετικό μας απαιτεί η Ευρ. Επιτροπή, προκειμένου να εγκρίνει νέες εκταμιεύσεις ευρωπαϊκών κονδυλίων του Σχεδίου Ανάκαμψης για την Ισπανία, δίνοντας στην Κυβέρνηση Sánchez περισσότερο χρόνο έως τον Μάρτιο. Επιπλέον, το τελευταίο υπουργικό συμβούλιο της χρονιάς έδωσε «πράσινο φως» μεταξύ άλλων, σε μέτρα ενίσχυσης της κοινωνικής προστασίας, αύξησης των συντάξεων κατά 2,8% η οποία θα αρχίσει να εφαρμόζεται την 1/1/2025, χρονικής παράτασης των επιδομάτων στις μεταφορές. Όπως δήλωσε ο κ. Sánchez, «έχουμε εγκρίνει ένα Βασιλικό Διάταγμα για τη θέσπιση του προσωρινού ενεργειακού φόρου κατά το έτος 2025, εισάγοντας ένα φορολογικό κίνητρο, ώστε να μπορέσουν να υλοποιηθούν ουσιαστικές στρατηγικές επενδύσεις για την οικολογική μετάβαση και την απαλλαγή από τις εκπομπές άνθρακα». Επιπλέον, η Κυβέρνηση επέκτεινε χρονικά την ισχύ μέτρων κοινωνικής προστασίας που είχε λάβει με την έλευση της πανδημίας και που επεκτάθηκαν σε διάφορους τομείς με το ξέσπασμα της ενεργειακής και πληθωριστικής κρίσης, μεταξύ των οποίων η παράταση κατά το πρώτο εξάμηνο του 2025 των εκπτώσεων στα μέσα μαζικής μεταφοράς. Το Υπουργικό Συμβούλιο επέκτεινε επίσης την αναστολή των εξώσεων ευάλωτων ομάδων για όλο το 2025, μέτρο που ισχύει από το ξέσπασμα της πανδημίας. Τέλος, η Κυβέρνηση ενέκρινε την χρονική παράταση του κρατικού

προϋπολογισμού, οπότε οριστικοποιήθηκε το ότι φέτος δεν πρόκειται να καταβληθεί περαιτέρω προσπάθεια παρουσίασης νέου προϋπολογισμού στο Κογκρέσο, λόγω των περίπλοκων εκεί ισορροπιών.

Σύμφωνα πάντως με εκτιμήσεις έγκυρων αναλυτών, φαίνεται αρκετά δύσκολο να μπορέσει το εν λόγω νομοθέτημα να λάβει την απαραίτητη επικύρωση από το Κογκρέσο των Αντιπροσώπων, με κύριες πηγές αντιρρήσεων τους πολιτικούς σχηματισμούς Junts και PNV. Από την άλλη πλευρά, η Κυβέρνηση φαίνεται να «ευθυγραμμίζεται» με τους αριστερούς κυβερνητικούς εταίρους (Podemos, ERC, EH Bildu και BNG), που είχαν ζητήσει τη διατήρηση του ενεργειακού φόρου το 2025.

Αναφορικά με τη θέσπιση της αύξησης του φόρου πετρελαίου ντίζελ, κυβερνητικές πηγές διαβεβαίωσαν ότι συνεχίζονται οι διαπραγματεύσεις με τους κυβερνητικούς εταίρους για την υλοποίηση του μέτρου. Στον δημοσιονομικό τομέα, η κυβέρνηση επέκτεινε επίσης την έκπτωση 15% στον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων για την αγορά ηλεκτρικών οχημάτων για το έτος 2025, ενώ θα διατηρηθούν τα «μπόνους» για την ενεργειακή αποκατάσταση κατοικιών με φορολογικές εκπτώσεις που κυμαίνονται από 20 % έως 60%. Επιπλέον, ευνοϊκά μέτρα που αποφάσισε το υπουργικό συμβούλιο περιλαμβάνουν την χρονική παράταση του καθεστώτος ελευθερίας αποσβέσεων για επενδύσεις που χρησιμοποιούν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, καθώς και των

ποσοτικών ορίων για τη φορολόγηση των αυτοαπασχολούμενων, καθώς επίσης και ορισμένα ακόμη φορολογικά κίνητρα. Από την άλλη πλευρά, ως είχε προγραμματιστεί, λήγει η ισχύς των μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ στα τρόφιμα, που ισχύει από το έτος 2022 και η οποία έχει σταδιακά αποκλιμακωθεί ώστε να τελειώσει με την αρχή του νέου έτους. Όπως ανέφεραν εδώ οικονομικά δημοσιεύματα, με βάση στοιχεία των φορολογικών Αρχών, η φετινή πορεία είσπραξης φορολογικών εσόδων βρίσκεται σε πολύ καλό δρόμο, με το σύνολό τους στο διάστημα μεταξύ Ιανουαρίου και Νοεμβρίου τ.ε. να ανέρχεται σε 273,99 δισ. ευρώ, αυξημένα κατά 38% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019 που θεωρείται ορόσημο. Ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων έχει συνεισφέρει 121,07 δισ. ευρώ.

Σοβαρές επιφυλάξεις Αυτόνομης Κοινότητας Καταλονίας ως προς προσφορά εξαγοράς του τραπεζικού ομίλου Banco Sabadell από τον μεγάλο τραπεζικό Όμιλο BBVA

Η Καταλανική Αρχή Ανταγωνισμού (Autoritat Catalana de la Competència - ACCO) απέστειλε χθες, 23/12 στην Εθνική Επιτροπή Αγορών και Ανταγωνισμού (Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia - CNMC) σχετική έκθεση που συντάχθηκε για την δημόσια προσφορά εξαγοράς (OPA) του τραπεζικού Ομίλου Banco Sabadell από τον μεγάλο τραπεζικό Όμιλο Banco Bilbao Vizcaya Argentaria (BBVA). Η έκθεση

επαναλαμβάνει, στην ίδια κατεύθυνση με εκείνη που συντάχθηκε τον Μάιο τ.ε. ότι εν λόγω εξαγορά θα συνεπαγόταν με έναν «σημαντικά αυξανόμενο» βαθμό συγκέντρωσης του τραπεζικού τομέα και έναν «υψηλό κίνδυνο» για τον ανταγωνισμό, στον τραπεζικό τομέα στην Καταλονία. Αναφέρεται επίσης ότι η εξαγορά θα αύξανε τη συγκέντρωση στην αγορά χορήγησης πιστώσεων και ότι κάτι τέτοιο θα προκαλούσε αύξηση του κόστους δανεισμού για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά. Σημειώνεται ότι η έκθεση, που συντάχθηκε κατόπιν αιτήματος της CNMC, είναι υποχρεωτική, χωρίς δεσμευτική ισχύ και προβλέπεται στο άρ. 58 του ν. για την Προστασία του Ανταγωνισμού. Υπενθυμίζεται ότι η CNMC είχε αποφασίσει στις 12/11 τ.ε. να προχωρήσει στη δεύτερη φάση της προβλεπόμενης διαδικασίας για την σε βάθος ανάλυση της εξαγοράς και της "πιθανής επίδρασης" στη διαφύλαξη του ανταγωνισμού στον χρηματοοικονομικό τομέα, ιδιαίτερα στον τομέα των τραπεζικών υπηρεσιών και των πληρωμών. Υπενθυμίζεται επίσης ότι στην πρώτη φάση είχε πραγματοποιηθεί λεπτομερής έρευνα για τη διαφύλαξη του ανταγωνισμού στις εμπλεκόμενες αγορές, όπου η καταλανική Κυβέρνηση είχε ήδη εκφράσει τη διαφωνία της για εν λόγω συναλλαγή.

Το πόρισμα της έκθεσης της ACCO έχει βαρύνουσα σημασία καθώς η Αυτόνομη Κοινότητα της Καταλονίας έχει αποφασίσει να μην παραστεί άμεσα ενώπιον της Εθνικής Επιτροπής Αγορών και Ανταγωνισμού,

θεωρώντας ότι εκπροσωπείται επαρκώς από την Καταλανική Αρχή Ανταγωνισμού. Επισημαίνεται ότι στην προκαταρκτική της έκθεση τον περασμένο Μάιο, η ACCO είχε προειδοποιήσει ότι η συγκέντρωση στην αγορά, θα μπορούσε να προκαλέσει και ένα «ενδεχόμενο κλείσιμο καταστημάτων», αναφέροντας συγκεκριμένα ότι από τα 2.134 καταστήματα που διαθέτει η Καταλονία, η CaixaBank έχει 831, η BBVA έχει 398, η Sabadell έχει 343 και η Santander έχει 256, καταλήγοντας ότι μετά την εξαγορά, η BBVA θα συγκεντρώνει το 34,8% των καταστημάτων στην Καταλονία. Περαιτέρω, εκφράζεται η ανησυχία για ενδεχόμενη αρνητική επίπτωση αυτής της συμφωνίας στον επιχειρηματικό ιστό της περιοχής της, η οποία μετρά 33.684 επιχειρήσεις, πολλές από τις οποίες έχουν ιστορικούς δεσμούς με την Banco Sabadell και οι οποίες αναμένεται να επηρεαστούν άμεσα «περιορίζοντας τις χρηματοοικονομικές επιλογές και μειώνοντας την ανταγωνιστικότητα της τραπεζικής αγοράς». Από την πλευρά του, ο Όμιλος Banco Sabadell, εξετάζει το ενδεχόμενο να καταθέσει προσφυγή κατά της απόφασης της CNMC, αντικρούοντας τον ισχυρισμό της μη ύπαρξης " σαφών εγγυήσεων" για την προστασία του ανταγωνισμού και τη διατήρηση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Πολύ αυξημένη η συνεισφορά του τουρισμού στο ισπανικό ΑΕΠ και την απασχόληση

Σύμφωνα με πλέον πρόσφατα (26/12) δημοσιευθέντα στοιχεία του ισπανικού Εθνικού Ινστιτούτου Στατιστικής (INE), ο ισπανικός τουριστικός κλάδος έχει πλησιάσει πολύ τις προ πανδημίας επιδόσεις του, αντιπροσωπεύοντας ποσοστό σχεδόν 12% του ΑΕΠ και της απασχόλησης στη χώρα.

Σύμφωνα με το INE, η τουριστική δραστηριότητα συνεισέφερε το 2023 184 δις. ευρώ στην ισπανική οικονομία και δημιούργησε 2,56 εκατ. θέσεις εργασίας. Σύμφωνα με την εκτίμηση του Ινστιτούτου, «το κενό που δημιούργησε η πανδημία φαίνεται να έχει κλείσει οριστικά και ο ισπανικός τουριστικός κλάδος έχει επιστρέψει στο σημείο που βρισκόταν, από πλευράς επιδόσεων, προτού ξεσπάσει η πανδημία και οι συναφείς με αυτήν περιορισμοί στην κινητικότητα των πολιτών». Στη σχετική του έκθεση, το INE αναφέρει ότι ο εισερχόμενος από το εξωτερικό τουρισμός στην Ισπανία γνώρισε έναν «ενάρετο κύκλο» που ξεκίνησε το 2012 και έφθασε στο αποκορύφωμά του το 2019, έπειτα από επτά έτη συνεχούς ανάπτυξης, καθώς στη διάρκεια αυτής της περιόδου, οι εισερχόμενες τουριστικές ροές αυξήθηκαν από τα επίπεδα των 57,7 εκατ. ταξιδιωτών το 2012 στους 83,5 εκατ. ταξιδιώτες το 2019, με μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης 3,7 εκατ. επισκεπτών. Παράλληλα, ενισχύθηκε η συνεισφορά των τουριστικών δραστηριοτήτων στο ισπανικό ΑΕΠ,

φθάνοντας στο αποκορύφωμά της το 2019, με συνεισφορά 154,49 δισ. ευρώ ή 12,4% του ΑΕΠ και 2,72 εκατ. θέσεων εργασίας, ήτοι το 12,9% της συνολικής απασχόλησης. Εν συνεχεία, η πανδημία και οι καταστροφικές επιπτώσεις της στον τουριστικό κλάδο «βύθισαν» τους ανωτέρω δείκτες το έτος 2020, με λιγότερα από 65 δισ. ευρώ συνεισφορά στο ΑΕΠ και 2,2 εκατ. θέσεις εργασίας, οπότε χρειάστηκαν τρία χρόνια ώστε να ανακτηθούν τα προηγούμενα επίπεδα.

Με βάση λοιπόν τα αναθεωρημένα στατιστικά στοιχεία του ΙΝΕ, το 2023 η συνεισφορά του τουρισμού στην ισπανική οικονομία ήταν της τάξεως των 184,002 δισ. ευρώ που αντιπροσωπεύει το 12,3% του ΑΕΠ, κατά 0,9 ποσοστιαίες μονάδες περισσότερο από το 2022. Όσον αφορά τη συνεισφορά στην απασχόληση, αυτή υπολογίζεται σε 2,56 εκατ. θέσεις εργασίας, ήτοι το 11,6% της συνολικής απασχόλησης. Σύμφωνα με την εδώ οπτική, στην αποκατάσταση της βαρύτητας του τουριστικού κλάδου στην ισπανική οικονομία πρωταγωνιστικό ρόλο έχει παίξει η εκθετική αύξηση του ξένου τουρισμού την τελευταία τριετία, με τις εισροές ξένων τουριστών να φθάνουν το 2023 τα 85,2 εκατ., ενώ για το 2024 οι σχετικές εκτιμήσεις ανεβάζουν τον αριθμό αφίξεων από το εξωτερικό σε 95 εκατ.

Συνεπώς, όπως δείχνουν τα στοιχεία του ισπανικού Ινστιτούτου Στατιστικής, κατά την τριετία που ακολούθησε την «κατάρρευση» του ισπανικού τουρισμού, ο αριθμός των ταξιδιών των ξένων τουριστών αυξήθηκε κατά

173%, ενώ ο αριθμός των διανυκτερεύσεων αυξήθηκε κατά 142% πλησιάζοντας τις 615 εκατ. διανυκτερεύσεις. Τα επικαιροποιημένα στοιχεία του ΙΝΕ δείχνουν εξάλλου διαφορετικό «μοτίβο» δαπανών μεταξύ ξένων και ημεδαπών τουριστών, με τη διανυκτέρευση σε δωμάτιο είτε ξενοδοχείου είτε σε διαμέρισμα να αντιπροσωπεύει το 26,8% των δαπανών του αλλοδαπού τουρίστα, έναντι 17% που αντιπροσωπεύει η σίτιση και 13,6% που αντιπροσωπεύουν οι αεροπορικές μεταφορές. Από την άλλη πλευρά, για τους εγχώριους τουρίστες η διαμονή αντιπροσωπεύει το 34,3% του συνολικού προϋπολογισμού, ακολουθούμενη από την σίτιση με 33,2% και τα ταξιδιωτικά έξοδα που ανέρχονται στο 10% του προϋπολογισμού. Όπως δείχνουν τα στοιχεία του ΙΝΕ, η μέση τιμή των ξενοδοχείων έχει κυριολεκτικά εκτοξευθεί κατά 42% την τελευταία πενταετία σε ιστορικά υψηλό μέσο όρο 163 ευρώ ανά δωμάτιο ανά διανυκτέρευση μεταξύ Ιανουαρίου και Οκτωβρίου 2024, σε σύγκριση με μόλις 115 ευρώ το 2019.

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗ ΜΑΔΡΙΤΗ**

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ Μαδρίτης, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-madrid@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών ενεχυσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο, σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>).
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές, για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.